

DECIZIE

27 mai 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
lărgit al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Maria Ghervas
Galina Stratulat
Svetlana Filincova
Dumitru Mardari
Nina Vascan

examinând recursurile declarate de către Întreprinderea cu Capital Străin „Premier Energy” Societate cu Răspundere Limitată și Ion Căpățînă,

în cauza de contencios administrativ la cererea de chemare în judecată depusă de către Ion Căpățînă împotriva Întreprinderii cu Capital Străin „Premier Energy” Societate cu Răspundere Limitată cu privire la contestarea actului administrativ, constatarea încălcării termenului de examinare a cererii, repararea prejudiciului moral,

împotriva deciziei din 26 decembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a admis apelul declarat de către Întreprinderea cu Capital Străin „Gas Natural Fenosa Furnizare Energie” Societate cu Răspundere Limitată și Ion Căpățînă, s-a casat hotărârea din 24 octombrie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani și s-a emis o nouă hotărâre,

constată:

La 28 august 2017 Ion Căpățînă a depus cerere de chemare în judecată, în procedura contenciosului administrativ, concretizată la 18 aprilie 2018, împotriva ÎCS „Gas Natural Fenosa Furnizare Energie” SRL, prin care a solicitat constatarea faptului nesoluționării în temeiul Legii cu privire la petiționare a cererii nr. 22616 din 04 iulie 2017 de către ÎCS „Gas Natural Fenosa Furnizare Energie” SRL, excluderea datoriei în mărime de 380,09 lei din factura de plată nr. 2147279197, calculată pentru perioada 26 mai 2017- 23 iunie 2017, cu radierea datoriei din factură, care este nefondată și ilegală, anularea deciziei cu nr. 0505/43208-20170619 din 19 iunie 2017 emisă de către ÎCS „Gas Natural Fenosa Furnizare Energie” SRL, încasarea cheltuielilor de judecată și repararea prejudiciului moral. (f.d. 45, vol. I)

În motivarea acțiunii Ion Căpățînă a indicat că ÎCS „Gas Natural Fenosa Furnizare Energie” SRL a emis factura nr. 2147279197 pe numele consumatorului casnic Ion Căpățînă, indicând suma datoriei pentru perioada de facturare 26 mai 2017-23 iunie 2017, în mărime de 380,09 lei.

Nefiind de acord cu datoria indicată în factura de plată, la 04 iulie 2017 a expediat în adresa furnizorului de energie electrică cerere prealabilă, prin care a solicitat excluderea datoriei în mărime de 380,09 lei, dar nu a primit nici un răspuns.

A mai indicat că, potrivit deciziei, în rezultatul verificării din 09 iunie 2017 a fost constatată încălcarea clauzelor contractuale, lipsa sigiliului de la bornele contorului, ceea ce a servit drept temei pentru efectuarea recalculării consumului de energie electrică conform pct. 93, 94, 98 din Regulament, însă fără a se indica în baza cărui criteriu i-a fost recalculată suma.

Prin hotărârea din 24 octombrie 2018 a Judecătorei Chișinău, sediul Rîșcani cererea de chemare în judecată depusă de către Ion Căpățînă a fost admisă parțial. S-a constatat nesoluționarea de către ÎCS „Gas Natural Fenosa Furnizare Energie” SRL în termenul legal a cererii depuse de Ion Căpățînă la 03 iulie 2017, recepționată de ÎCS „Gas Natural Fenosa Furnizare Energie” SRL la 04 iulie 2017. S-a încasat din contul ÎCS „Gas Natural Fenosa Furnizare Energie” SRL în beneficiul lui Ion Căpățînă pentru încălcarea termenului legal de examinare a cererii, suma de 400 lei cu titlu de prejudiciu moral cauzat. În partea anulării deciziei din 19 iunie 2017, excluderii din factura de plată a datoriei în sumă de 380,09 de lei, acțiunea a fost respinsă ca fiind nefondată. (f.d. 64, 70-74, vol. I)

Ion Căpățînă și ÎCS „Gas Natural Fenosa Furnizare Energie” SRL, nefiind de acord cu hotărârea instanței de fond, au contestat-o.

Prin decizia din 26 martie 2019 a Curții de Apel Chișinău s-au respins apelurile declarate de către Ion Căpățînă și ÎCS „Gas Natural Fenosa Furnizare Energie” SRL și s-a menținut hotărârea din 24 octombrie 2018 a Judecătorei Chișinău, sediul Rîșcani. (f.d. 114, 115-124, vol. I)

Cu recurs au contestat decizia instanței de apel ÎCS „Gas Natural Fenosa Furnizare Energie” SRL și Ion Căpățînă.

Prin decizia din 20 noiembrie 2019 a Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție s-au admis recursurile depuse de către ÎCS „Gas Natural Fenosa Furnizare Energie” SRL și Ion Căpățînă, s-a casat decizia din 26 martie 2019 a Curții de Apel Chișinău și s-a restituit cauza spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău de un alt complet de judecată. (f.d. 167-176, vol. I)

Prin decizia IP „Agenția Servicii Publice” din 06 decembrie 2019 s-a decis de a înregistra modificările în actele de constituire ale persoanei juridice ÎCS „Gas Natural Fenosa Furnizare Energie” SRL, fiind modificată denumirea în ÎCS „Premier Energy” SRL.

Prin decizia din 26 decembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău s-au admis apelurile declarate de către ÎCS „Premier Energy” SRL (ÎCS „Gas Natural Fenosa Furnizare Energie” SRL) și Ion Căpățînă, s-a casat hotărârea din 24 octombrie 2018 a Judecătorei Chișinău, sediul Rîșcani, cu emiterea unei noi hotărâri, prin care s-a admis parțial cererea de chemare în judecată depusă de către Ion Căpățînă. S-a obligat ÎCS „Premier Energy” SRL (ÎCS „Gas Natural Fenosa Furnizare Energie” SRL) să excludă plata din factura pentru energia electrică consumată pentru perioada 26.05.2017-23.06.2017 în sumă de 380,09 lei. În rest cerințele s-au respins. (f.d. 216, 217-221, vol. I)

Împotriva deciziei instanței de apel, la data de 03 ianuarie 2020 și la 11 februarie 2020 ÎCS „Premier Energy” SRL a depus recurs, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel în partea obligării ÎCS „Gaz Natural Fenosa Furnizare Energie” SRL, redenumită în ÎCS „Premier Energy” SRL cu privire la excluderea plății din factura pentru energia electrică consumată pentru

perioada 26.05.2017-23.06.2017 în sumă de 380,09 lei, cu pronunțarea unei noi hotărâri, prin care acțiunea lui Ion Căpățână să fie respinsă ca fiind neîntemeiată. Totodată, a solicitat încasarea de la Ion Căpățână a taxei de stat achitată pentru examinarea cauzei în instanțele de recurs și în apel în sumă de 75 lei și de 50 lei în folosul său. (f.d. 223-227, 236-237, vol. I)

În motivarea recursului reprezentantul ÎCS „Premier Energy” SRL a invocat că decizia instanței de apel este parțial nemotivată, neîntemeiată și ilegală.

Cu referire la termenul de soluționare a petiției depuse de către Ion Căpățână la data de 04.07.2017, indică că nu a fost încălcat, iar instanțele eronat au calculat acest termen conform prevederilor art. 15 al Legii contenciosului administrativ, deoarece cererea de excludere a datoriei în mărime de 380,09 lei nu reprezintă în sine contestarea unui act administrativ care ar cădea sub incidența prevederilor art. 2 al Legii contenciosului administrativ nr. 793/2000. Din momentul depunerii cererii de excludere a datoriei din factura de plată a energiei electrice apelantul a avut la dispoziție un termen de 30 zile lucrătoare în conformitate cu prevederile art. 8 alin. (1) al Legii cu privire la petiționare nr. 190 din 19.07.1994, potrivit cărora petițiile se examinează de către organele corespunzătoare în termen de 30 zile lucrătoare – termenul limită fiind data de 15 august 2017.

Recurenta a criticat și concluzia instanței de apel precum că intimatul/reclamant nu este responsabil de integritatea sigiliilor la bornele contorului instalat în afara spațiului său privat. Recurentul indică că echipamentul de măsurare se află pe terenul care este inclusiv în folosința lui Ion Căpățână. Prin contractul de furnizare a energiei electrice consumatorilor casnici nr. 40301091085 din 11.12.2006, încheiat cu Ion Căpățână, se confirmă că echipamentul de măsurare se află în proprietatea clientului, adică, a consumatorului casnic, a lui Ion Căpățână. Mai mult, conform clauzei contractului prevăzută la articolul 6 consumatorul are obligația să nu permită altor persoane să intervină la echipamentul de măsurare sau la instalațiile furnizorului aflate pe proprietatea consumatorului. În opinia recurenteii faptul că terenul pe care este amplasată locuința lui Ion Căpățână nu-i aparține cu drept de proprietate, nu poate constitui un motiv de a nu răspunde pentru integritatea contorului.

La 17 februarie 2020 Ion Căpățână a declarat recurs, solicitând admiterea acestuia, casarea parțială a deciziei din 26 decembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost casată hotărârea instanței de fond cu privire la constatarea faptului de nesoluționare în termen a cererii depuse la data de 03 iulie 2017 de către ÎCS „Gas Natural Fenosa Furnizare Energie” SRL (redenumită ÎCS „Premier Energy” SRL) și compensarea prejudiciului moral cauzat, în rest decizia instanței de apel privind obligarea ÎCS „Gas Natural Fenosa Furnizare Energie” SRL (redenumită ÎCS „Premier Energy” SRL) să excludă din factură plata pentru energia electrică consumată pentru perioada 26.05.2017-23.06.2017 în sumă de 380,09 lei, de menținut fără modificări. Pronunțarea unei decizii privind constatarea faptului de nesoluționare în termen a cererii depusă la data de 03 iulie 2017 ÎCS „Gas Natural Fenosa Furnizare Energie” SRL (redenumită ÎCS „Premier Energy” SRL) și constatarea prejudiciului moral cauzat estimat în sumă de 1000 lei.

În motivarea recursului Ion Căpățână a invocat că decizia și hotărârea instanțelor inferioare sunt parțial neîntemeiate. A menționat că instanțele au constatat cu certitudine că la 04 iulie 2017 a fost înregistrată la ÎCS „Gas Natural Fenosa Furnizare Energie” SRL cererea prealabilă cu nr. 22616, iar, pe motiv că

ultimul nu s-a conformat prevederilor legii cu privire la petiționare și nu a dat un răspuns corespunzător, la data de 28.08.2017 a depus o acțiune în judecată în ordinea art. 277-278 Cod de procedură civilă și Legii contenciosului administrativ nr. 793 din 10 februarie 2010.

Consideră că instanța de apel corect a reținut prevederile pct. 155 al Regulamentului pentru furnizarea și utilizarea energiei electrice nr. 393 din 15.12.2010. Astfel, în actul de constatare a încălcărilor nu este stabilit faptul că consumatorul a intervenit sub o oarecare formă asupra echipamentului de măsurat și asupra sigiliului, sau alte constatări, care au dus la neînregistrarea sau la înregistrarea incompletă a cantității de energie electrică consumată, însă foarte expres este menționat că accesul la aceste tomberoane este liber, în unele cazuri rămân chiar deschise complet, care pun în pericol viața și sănătatea copiilor care se joacă în curte.

Recurentul a menționat că utilajul rețelei electrice nu este instalat pe proprietatea sa, în calitate de consumator, dar cu mult mai departe, în ograda comună, unde sunt peste 45 de apartamente la sol. În speța dată, operatorul prin actul de constatare a lipsei sigiliului nu a identificat încălcările prevăzute la pct. 165 din Regulament, fapt ce duce la nulitatea deciziei de recalculare a consumului de energie electrică contestată.

Reieșind din normele Regulamentului pentru furnizarea și utilizarea energiei electrice nr. 393 din 15.12.2010, instanța de apel, în decizie a dat o apreciere corectă faptelor și circumstanțelor de fapt, nu a stabilit expres implicarea consumatorului asupra utilajelor de energie electrică, nu a constatat modalitatea, prin care consumatorul final a încălcat clauzele contractuale, care ar fi condus la neînregistrarea sau la înregistrarea incompletă a consumului de energie electrică, deoarece contorul electric nu este amplasat pe teritoriul proprietății private a consumatorului, accesul este liber și pentru alte terțe persoane, integritatea și responsabilitatea asupra utilajelor nu pot fi puse pe seama consumatorului, ca ulterior servind drept temei de emitere a deciziei de recalculare a consumului de energie electrică și fondat a obligat ÎCS „Premier Energy” SRL să excludă datoria din factura de plată a sumei de 380,09 lei.

La 04 martie 2020 ÎCS „Premier Energy” SRL a depus referință în întâmpinarea recursului înaintat de către Ion Căpățînă, solicitând de a fi declarat acest recurs inadmisibil. (f.d. 35, vol. II)

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ reține că prezentul litigiu a fost soluționat în baza Legii contenciosului administrativ nr. 793-XIV din 10 februarie 2000.

Prin Legea nr. 116 din 19 iulie 2018 a fost adoptat Codul administrativ al Republicii Moldova, care în conformitate cu art. 257 alin. (1) Cod administrativ a intrat în vigoare la 01 aprilie 2019, iar potrivit alin. (2), la data intrării în vigoare a prezentului cod, Legea contenciosului administrativ nr. 793-XIV din 10 februarie 2000 a fost abrogată.

În conformitate cu art. 258 alin. (3) din Codul administrativ, procedurile de contencios administrativ inițiate până la intrarea în vigoare a prezentului cod se vor examina în continuare, după intrarea în vigoare a prezentului cod, conform prevederilor prezentului cod. Prin derogare, admisibilitatea unei astfel de acțiuni în contenciosul administrativ se va face conform prevederilor în vigoare până la intrarea în vigoare a prezentului cod. Prevederile prezentului alineat se vor aplica

corespunzător pentru procedurile de apel, de recurs și de contestare cu recurs a încheierilor judecătorești.

Din sensul normei de drept enunțate urmează că legiuitorul a optat pentru principiul aplicării imediate a noilor reglementări procedurale.

În conformitate cu art. 244 alin. (1) Cod administrativ hotărârile curții de apel ca instanță de fond, precum și deciziile instanței de apel pot fi contestate cu recurs.

Conform art. 245 din același cod, recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursurile depuse la 03 ianuarie 2020, la 10 februarie 2020 de către ÎCS „Premier Energy” SRL (f.d. 223-227, 236-237, vol. I) și la 17 februarie 2020 de către Ion Căpățînă (f.d. 2-6, 13-17, vol. II) sunt în termen, or, decizia instanței de apel a fost adoptată la 26 decembrie 2019 (f.d. 216, 217-221, vol. I), fiind expeditată în adresa recurenților ÎCS „Premier Energy” SRL și Ion Căpățînă și recepționată la 16 ianuarie 2020 și la 17 ianuarie 2020. (f.d. 230, 231, vol. I).

Prin încheierea din 18 martie 2020 a Curții Supreme de Justiție recursurile depuse de către ÎCS „Premier Energy” SRL și Ion Căpățînă au fost numite pentru examinare în complet din 5 judecători.

Conform articolului 247 din Codul administrativ Curtea Supremă de Justiție examinează și soluționează recursul fără ședință de judecată.

Studiind materialele dosarului, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră necesar de a respinge recursul depus de către ÎCS „Premier Energy” SRL, a admite recursul depus de către Ion Căpățînă, a casa integral decizia instanței de apel și hotărârea instanței de fond, cu emiterea unei decizii noi de admitere a acțiunii în parte, din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 248 alin. (1) lit. c) Cod administrativ examinând recursul, Curtea Supremă de Justiție adoptă una dintre următoarele decizii: casează integral decizia instanței de apel și emite o decizie nouă.

Conform art. 194 alin. (2) Cod administrativ în procedura de examinare a cererilor de recurs, hotărârile și deciziile contestate se examinează din oficiu în privința existenței greșelilor procedurale și aplicării corecte a dreptului material.

Colegiul specializat consideră necesar să menționeze că nu va formula un răspuns detaliat pentru fiecare argument al recurentului, ci va analiza doar motivele decisive pentru soluționarea prezentei cauze (a se vedea cauza *García Ruiz vs Spania* (Marea Cameră), 21 ianuarie 1999, parag. 26; *Moreira Ferreira vs Portugalia* (nr. 2) (Marea Cameră); 11 iulie 2017, parag. 84).

Pentru început, instanța de recurs recapitulează esența litigiului.

Astfel, pe baza constatărilor instanțelor ierarhic inferioare și potrivit probelor din dosar, se observă că la 09 iunie 2017 operatorul ÎCS „Gas Natural Fenosa Furnizare Energie” SRL, în urma verificării echipamentului de măsurare NLC 2147279, a întocmit Actul de depistare a încălcărilor clauzelor contractuale nr. D 040562 în prezența lui Ion Căpățînă, în care s-a indicat lipsa sigiliului. Ulterior, la 19 iunie 2017 ÎCS „Gas Natural Fenosa Furnizare Energie” SRL a emis decizia cu

privire la stabilirea încălcării clauzelor contractuale, prin care a dispus de a considera faptele constatate în actul cu nr. D040562 din 09 iunie 2017 drept încălcare a clauzelor contractuale, cu efectuarea calculului consumului de energie electrică conform pct. 93, 94, 98 din Regulamentul pentru Furnizarea și Utilizarea Energiei Electrice, fiind calculată suma de 380,09 lei.

Ion Căpățînă, primind factura pentru energia electrică consumată pentru perioada de facturare 26.05.2017-23.06.2017, a depistat că în factură este inclusă suma datoriei de 380,09 lei.

La 04 iulie 2017 cu nr. 22616 ÎCS „Gas Natural Fenosa Furnizare Energie” SRL a înregistrat cererea depusă de către Ion Căpățînă, prin care a solicitat excluderea datoriei stabilită în factura de plată pentru energia electrică consumată pentru perioada 26.05.2017-23.06.2017, consumatorului Ion Căpățînă (simbolul variabil nr. 2147279197) în sumă de 380,09 lei, cu radierea din factura de plată.

Ion Căpățînă, considerând că i s-a încălcat dreptul, prin nesoluționarea cererii în termenul prevăzut de Legea cu privire la petiționare nr. 190 din 19.07.1994, s-a adresat în instanța de judecată la 28 august 2017 cu acțiune, prin care a solicitat constatarea faptului nesoluționării în temeiul legii cu privire la petiționare a cererii nr. 22616 din 04 iulie 2017 de către ÎCS „Gas Natural Fenosa Furnizare Energie” SRL, excluderea datoriei în mărime de 380,09 lei din factura de plata nr. 2147279197, calculată pentru perioada 26 mai 2017- 23 iunie 2017, cu radierea datoriei din factură, încasarea cheltuielilor de judecată și repararea prejudiciului moral. Ulterior, a contestat și decizia din 19 iunie 2017, prin care furnizorul a calificat deteriorarea sigiliului de la bornele contorului ca încălcare a prevederilor contractuale.

Colegiul lărgit amintește că instanța de fond a admis parțial acțiunea, a constatat nesoluționarea de către ÎCS „Gas Natural Fenosa Furnizare Energie” SRL în termenul legal, a cererii lui Ion Căpățînă din 03 iulie 2017, recepționată de către ÎCS „Gas Natural Fenosa Furnizare Energie” SRL la 04 iulie 2017, a încasat din contul ÎCS „Gas Natural Fenosa Furnizare Energie” SRL în beneficiul lui Ion Căpățînă pentru încălcarea termenului legal de examinare a cererii, suma de 400 lei cu titlu de prejudiciu moral cauzat. În partea anulării deciziei din 19 iunie 2017, excluderii din factura de plată a datoriei în suma de 380,09 lei, acțiunea a fost respinsă ca fiind nefondată.

Prin decizia din 26 decembrie 2019 Curtea de Apel Chișinău a admis apelurile declarate de către ÎCS „Gas Natural Fenosa Furnizare Energie” SRL și Ion Căpățînă, a casat hotărârea din 24 octombrie 2018 a Judecătorei Chișinău, sediul Rîșcani, cu emiterea unei noi hotărâri, prin care a admis parțial cererea de chemare în judecată depusă de către Ion Căpățînă, a obligat ÎCS „Gas Natural Fenosa Furnizare Energie” SRL (ÎCS Premier Energy” SRL) să excludă plata din factura pentru energia electrică consumată pentru perioada 26.05.2017-23.06.2017 în sumă de 380,09 lei, în rest cerințele au fost respinse.

Fiindcă instanțele au soluționat greșit litigiul, instanța de recurs va da propria motivare și va adopta soluție nouă în prezenta speță.

Din materialele dosarului rezultă că Ion Căpățînă locuiește pe adresa mun. Chișinău, str. XXXXX, nr. XXXXX, casă la sol, amplasată într-o ogradă comună cu mai mulți locatari.

ÎCS „RE Chișinău” SA a încheiat cu Ion Căpățînă contractul de furnizare a energiei electrice consumatorilor casnici nr. 40301091085 din 11 decembrie 2006, fiind indicat locul de consum 2147279 cu adresa mun. Chișinău, str. XXXXX, nr. XXX. (f.d. 201-202, vol. I)

La 09 iunie 2017, în urma verificării echipamentului de măsurare de către reprezentantul ÎCS „Gas Natural Fenosa Furnizare Energie” SRL a depistat lipsa sigiliului furnizorului de la bornele contorului, s-a întocmit actul de depistare a încălcării clauzelor contractuale nr. D040562. În act Ion Căpățînă a explicat că contoarele se află în ograda comună, unde au acces mai multe persoane și nu cunoștea de lipsa sigiliului de la contor. De asemenea, a menționat că cutia cu contoare nu este încuiată, punând în pericol viața și sănătatea copiilor din curte. (f.d. 18-19, vol. I)

ÎCS „Gas Natural Fenosa Furnizare Energie” SRL în baza actului de depistare a încălcării clauzelor contractuale nr. D040562 din 09 iunie 2017 a emis decizia nr. 0505/43208-20170619, prin care a calificat faptele constatate în actul nr. D040562 din 09 iunie 2017 drept încălcare a clauzelor contractuale, cu efectuarea calculului consumului de energie electrică conform pct. 93, 94, 98 din Regulamentul pentru Furnizarea și Utilizarea Energiei Electrice, pentru perioada 25.05.2017-09.06.2017 în sumă de 380,09 lei. (f.d. 16-17, vol. I)

Urmare a deciziei din 19 iunie 2017 ÎCS „Gas Natural Fenosa Furnizare Energie” SRL a emis factura, prin care i-a înaintat spre plată lui Ion Căpățînă suma de 380,09 lei pentru încălcarea clauzelor contractuale. (f.d. 22, vol. I)

Recepționând factura și nefiind de acord cu suma de 380,09 lei înaintată spre plată de către ÎCS „Gas Natural Fenosa Furnizare Energie” SRL, Ion Căpățînă a depus o petiție la data de 04 iulie 2017 cu nr. 22616 la furnizorul de energie electrică, prin care a solicitat excluderea datoriei stabilită în factura de plată pentru energia electrică consumată pentru perioada 26.05.2017-23.06.2017 în sumă de 380,09 lei, cu radierea din factura de plată. (f.d. 3, vol. I)

Furnizorul nu a făcut dovada că a soluționat petiția și i0a comunicat răspunsul lui Ion Căpățînă.

Ulterior, Ion Căpățînă a contestat decizia de constatare a încălcării clauzelor contractuale, cerere care a fost respinsă de către furnizor.

În fața instanței de judecată Ion Căpățînă a formulat următoarele pretenții față de furnizor: 1. constatarea faptului nesoluționării în temeiul Legii cu privire la petiționare a cererii nr. 22616 din 04 iulie 2017 de către ÎCS „Gas Natural Fenosa Furnizare Energie” SRL; 2. excluderea datoriei în mărime de 380,09 lei din factura de plată nr. 2147279197, calculată pentru perioada 26 mai 2017- 23 iunie 2017, cu radierea datoriei din factură; 3. anularea deciziei cu nr. 0505/43208-20170619 din 19 iunie 2017 emisă de către ÎCS „Gas Natural Fenosa Furnizare Energie” SRL; 4. încasarea cheltuielilor de judecată și repararea prejudiciului moral.

Cu referire la nesoluționarea petiției din 04 iulie 2017 în termen instanța de recurs remarcă că obiectul prezentului litigiu este reglementat de legile speciale nr. 190-XVI din 19 iulie 1994 cu privire la petiționare și nr. 793-XIV din 10 februarie 2000 contenciosului administrativ (abrogate la 01.04.2019).

În conformitate cu art. 8 alin. (1) al Legii cu privire la petiționare petițiile se examinează de către organele corespunzătoare în termen de 30 de zile lucrătoare, iar cele care nu necesită o studiere și examinare suplimentară – fără întârziere sau în

termen de 15 zile lucrătoare de la data înregistrării, cu excepția cazurilor prevăzute la alin. (4) și (5).

Articolul 11 lit. e) din legea menționată supra indică că petiționarul are dreptul să primească răspuns în scris, oral sau în formă electronică despre rezultatele examinării și/sau înștiințarea despre remiterea petiției organului sau persoanei oficiale, de competența căreia ține soluționarea chestiunilor abordate, iar articolul 14 alin. (1) indică că rezultatul examinării se aduce la cunoștință petiționarului în scris sau în formă electronică, iar cu consimțământul lui – oral.

În conformitate cu art. 16 alin. (1) al Legii cu privire la petiționare petiționarii, care consideră că drepturile lor sunt lezate și nu sunt de acord cu deciziile organului sau persoanei oficiale, care au examinat petiția, au dreptul de a se adresa în instanța de contencios administrativ în termen de 30 de zile de la data comunicării deciziei, dacă, conform legii, se adresează direct în instanță, sau de la data primirii răspunsului la cererea prealabilă, sau, în caz dacă în intervalul menționat nu au primit răspuns – din ziua când trebuiau să-l primească.

Prin prisma normelor de drept sus-citate rezultă că organul competent care este responsabil de a examina și da răspuns la petiție este obligat să examineze și să expedieze în adresa petiționarului răspunsul în termenii stabiliți de lege.

La caz, se constată că Ion Căpățînă la data de 04 iulie 2017 a înregistrat la ÎCS „Gas Natural Fenosa Furnizare Energie” SRL cerere, prin care a solicitat excluderea datoriei în mărime de 380,09 lei din factura de plată nr. 2147279197, calculată pentru perioada 26 mai 2017- 23 iunie 2017, însă neprimind nici un răspuns la data de 28 august 2017 s-a adresat în instanța de judecată cu acțiune.

Instanța de apel a considerat că ÎCS „Gas Natural Fenosa Furnizare Energie” SRL s-a încadrat în termenul limită pentru a da răspuns la petiția lui Ion Căpățînă, care expira la 15 august 2017, răspunsul fiind dat la 14 august 2017, motiv pentru care a respins cererea de constatare a nesoluționării cererii nr. 22616 din 04 iulie 2017.

Instanța de recurs observă că ÎCS „Gas Natural Fenosa Furnizare Energie” SRL, în apărarea sa, a invocat că a dat răspuns la cererea lui Ion Căpățînă în termen de 30 zile lucrătoare, la 14 august 2017, fiind expediat în adresa petiționarului.

Aici, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție reține că ÎCS „Gas Natural Fenosa Furnizare Energie” SRL nu a prezentat probe incontestabile, prin care să demonstreze că răspunsul din 14 august 2017 a fost expediat în adresa petiționarului și recepționat de acesta. Totodată, instanța de apel nu a verificat momentul expedierii și recepționării răspunsului la petiție, or, notificarea produce efecte din momentul când ajunge la destinatar și se consideră ajunsă la destinatar când este predată destinatarului, când este predată la adresa poștală indicată de destinatar în acest scop ori, în lipsa acesteia, la domiciliul destinatarului persoană fizică.

În pofida faptului că la materialele cauzei există un răspuns al ÎCS „Gas Natural Fenosa Furnizare Energie” SRL din 14 august 2017 la cererea petiționarului din 04 iulie 2017 (f. d. 3, vol. I), nu a fost prezentată dovada expedierii sau aducerii la cunoștință în termenul legal a acestui răspuns lui Ion Căpățînă. Prin urmare, cerința lui Ion Căpățînă privind nesoluționarea în termen legal a cererii depuse la 04.07.2017 este întemeiată și pasibilă de a fi admisă.

Cu referire la pretenția lui Ion Căpățînă, prin care se solicită repararea prejudiciului moral în sumă de 1000 lei cauzat prin încălcarea termenului legal de prezentare a informațiilor oficiale solicitate instanța de recurs susține că conform art. 1422 alin. (1), (2) Cod civil (în redacția din 01.03.2019), în cazul în care persoanei i s-a cauzat un prejudiciu moral (suferințe psihice sau fizice) prin fapte ce atentează la drepturile ei personale nepatrimoniale, precum și în alte cazuri prevăzute de legislație, instanța de judecată are dreptul să oblige persoana responsabilă la reparația prejudiciului prin echivalent bănesc. Prejudiciul moral se repară indiferent de existența și întinderea prejudiciului patrimonial.

Astfel, la examinarea pretenției cu privire la repararea prejudiciului moral, instanța de recurs reține că, unul din criteriile orientative generale de apreciere a prejudiciului moral este criteriul echității, iar compensația trebuie să prezinte o justă și integrală despăgubire.

În temeiul Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, acest criteriu se traduce prin necesitatea ca partea vătămată să primească o satisfacție echitabilă pentru prejudiciul moral suferit.

Respectiv, fiecare persoană, care pretinde că a suferit, este în drept să-și estimeze prejudiciul adus, dar numai instanța de judecată este împuternicită de lege să aprecieze cuantumul prejudiciului moral, conducându-se de noțiunea reparării rezonabile, de circumstanțele cazului concret, de personalitatea părților.

Prin urmare, instanța de judecată, ținând cont de circumstanțele cauzei, pretențiile invocate, complexitatea cauzei, comportamentul părților, conduita furnizorului de informație și de importanța procesului pentru reclamant, consideră că, suma de 400 de lei, cu titlu de prejudiciu moral, este echitabilă suferințelor suportate de către Ion Căpățînă, nefiind excesivă pentru acesta, dar care concomitent nu poate constitui un venit nejustificat.

Astfel, în concluzie, Colegiul lărgit notează că, suma de 400 lei ar putea acoperi suferințele suportate de Ion Căpățînă reieșind din faptul prezentării răspunsului cu depășirea termenului prevăzut de lege și disconfortului creat lui Ion Căpățînă prin această acțiune, reprezentând o sumă echitabilă în raport cu suferințele morale și psihice suportate de ultimul

O altă pretenție formulată de Ion Căpățînă se referă la decizia cu nr. 0505/43208-20170619 din 19 iunie 2017 emisă de către ÎCS „Gas Natural Fenosa Furnizare Energie” SRL, pe care solicită să fie anulată cu excluderea datoriei în mărime de 380,09 lei din factura de plata nr. 2147279197, calculată pentru perioada 26 mai 2017- 23 iunie 2017.

Instanța reține că la baza adoptării acestei decizii a stat actul de depistare a încălcării clauzelor contractuale nr. D040562 din 09 iunie 2017 întocmit de către operatorul rețelei de distribuție, prin care s-a constatat lipsa sigiliului furnizorului de la bornele contorului instalat în ograda unde consumatorul își are locuința și unde locuiesc mai mulți locatari.

Conform pct. 49 din Regulamentul pentru furnizarea și utilizarea energiei electrice, aprobat prin Hotărârea ANRE nr. 393 din 15.12.2010 consumatorul final are următoarele obligații pe care trebuie să le îndeplinească: a) să utilizeze energia electrică în mod rațional, inofensiv, eficient și fără fraude; să păstreze intacte echipamentul de măsurare și sigiliile aplicate, precum și să nu intervină în utilajul rețelei electrice a operatorului de rețea, instalat pe proprietatea consumatorului final.

Această prevedere se regăsește și în pct. 6 lit. k) din contractul de furnizare a energiei electrice consumatorilor casnici nr. 40301091085 din 11 decembrie 2006, încheiat între ÎCS „RE Chișinău” SA și Ion Căpățînă. Ambele aceste acte cu conținut normativ angajează răspunderea consumatorului pentru integritatea contorului numai în situația dacă contorul este instalat pe proprietatea consumatorului.

Ion Căpățînă a comunicat operatorului, care a efectuat controlul echipamentului de măsurare a energiei electrice, că contoarele se află în ograda comună, care este domeniu public, unde au acces mai multe persoane, iar contoarele tuturor locatarilor sunt instalate în tomberoane care n-au lacăt.

Imaginea fotografică, anexată la dosar în cadrul examinării cauzei în instanța de fond reprezintă cutiile cu contoarele proprietarilor de locuințe aflate în curte la adresa mun. Chișinău, str. XXXXX, nr. XXX. Din imaginea fotografică se observă că cutiile cu contoare nu sunt încuiate, că accesul este liber pentru orice persoană. (f.d. 37, vol. I)

Instanța de recurs va reține afirmațiile lui Ion Căpățînă că contorul nu se află pe domeniul privat al lui Ion Căpățînă, dar pe teritoriul administrativ public, locul care este folosit de mai mulți locatari în ograda comună, unde acces au mai multe persoane și că locul amplasării lui nu corespunde regulilor tehnice de securitate, iar ÎCS „Gas Natural Fenora Furnizare Energie” SRL nu a negat acest fapt.

Prin urmare, lipsa sigiliului la contor nu poate fi imputată exclusiv lui Ion Căpățînă, deoarece acesta nu deține controlul asupra locului amplasării contorului, accesul la acesta fiind liber pentru mai multe persoane, contorul aflându-se în afara domiciliului lui, într-un spațiu care nu îi aparține cu drept de proprietate.

Conform art. 93 alin. (1) Cod administrativ fiecare participant probează faptele pe care își întemeiază pretenția.

La caz, ÎCS „Premier Energy” SRL nu a demonstrat că intervenția la contor a fost admisă anume de către consumatorul Ion Căpățînă, deoarece nu este singura persoană care are acces la contor, totodată este în imposibilitate de a asigura integritatea sigiliilor, fiind instalate de către ÎCS „Premier Energy” SRL fără asigurarea securității și integrității acestora.

Având în vedere că operatorul ÎCS „Premier Energy” SRL nu a demonstrat vinovăția consumatorului Ion Căpățînă în deteriorarea sigiliului, precum și a consumului fraudulos, Colegiul lărgit consideră că cerința lui Ion Căpățînă cu privire la anularea deciziei nr. 0505/43208-20170609 din 19 iunie 2017 emisă de către ÎCS „Gaz Natural Fenosa Furnizare Energie” SRL este întemeiată și urmează a fi admisă.

Subsecvent, instanța de recurs va admite și cerința lui Ion Căpățînă cu privire la obligarea ÎCS „Premier Energy” SRL de a exclude plata din factură pentru energia electrică consumată pentru perioada 26.05.2017-23.06.2017 în sumă de 380,09 lei, deoarece s-a constatat că decizia ÎCS „Premier-Energy” SRL în baza căreia a fost calculată și înaintată spre plată această sumă este neîntemeiată, ajungând la concluzia de a fi anulată.

Prin prisma celor relatate este evident că recursul depus de către ÎCS „Premier Energy” SRL este nefondat, argumentele expuse nefiind capabile să răstoarne concluzia instanței expuse premărgător.

În concluzie, instanța de recurs relevă că în cadrul judecării cauzei, instanțele de judecată ierarhic inferioare au creat participanților la proces condiții obiective și

echitabile pentru exercitarea drepturilor și obligațiilor procedurale, fapt ce se încadrează în asigurarea pentru părți a dreptului la un proces echitabil, garantat și asigurat prin art. 6 al Convenției Europene pentru apărarea Drepturilor Omului.

În circumstanțele menționate, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul depus de către ÎCS „Premier Energy”, a admite recursul depus de către Ion Căpățînă, a casa integral decizia din 26 decembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău și hotărârea din 24 octombrie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani și de a emite o decizie nouă de admitere parțială a acțiunii înaintată de către Ion Căpățînă.

În conformitate cu art. 247, art. 248, alin. (1) lit. c) și alin. (2), art. 258, alin. (3) din Codul administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

decide:

Se respinge recursul depus de către Întreprinderea cu Capital Străin „Premier Energy” Societate cu Răspundere Limitată.

Se admite recursul depus de către Ion Căpățînă.

Se casează decizia din 26 decembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău și hotărârea din 24 octombrie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani și se emite o nouă decizie.

Se admite parțial cererea de chemare în judecată depusă de către Ion Căpățînă împotriva Întreprinderii cu Capital Străin „Premier Energy” Societate cu Răspundere Limitată cu privire la contestarea actului administrativ, constatarea încălcării termenului de examinare a cererii, repararea prejudiciului moral.

Se constată nesoluționarea de către ÎCS „Premier Energy” SRL în termen legal a cererii lui Ion Căpățînă din 03 iulie 2017, recepționată de către ÎCS „Premier Energy” SRL la data de 04 iulie 2017.

Se încasează din contul ÎCS „Premier Energy” SRL în beneficiul lui Ion Căpățînă suma de 400 (patru sute) lei cu titlu de prejudiciu moral pentru încălcarea termenului legal de examinare a cererii.

În rest pretenția cu privire la încasarea prejudiciului moral se respinge.

Se anulează decizia cu nr. 0505/43208-20170619 din 19 iunie 2017 emisă de către ÎCS „Gas Natural Fenosa Furnizare Energie” SRL și se exclude datoria în mărime de 380,09 (trei sute optzeci lei, 09 bani) lei din factura de plata nr. 2147279197, calculată pentru perioada 26 mai 2017- 23 iunie 2017.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Maria Ghervas

judecătoria

Galina Stratulat

Svetlana Filincova

Dumitru Mardari

Nina Vascan